

तेनचैव मयेनोक्ताः किङ्करा नाम राक्षसाः । वहन्ति तां सभा भीमास्तत्र का परिदेवना । १०१०
यच्चासहायतां राजनुक्तवानसि भारत । तन्मिथ्या भ्रातरो हीमे तव सर्वे वशानुगाः ।
द्रोणस्तव महेष्वासः सह पुत्रेण वीर्यवान् । सूतपुत्रश्च राधेयो गौतमश्च महारथः ।
अहञ्च सह सोदर्यैः सौमदत्तिश्च पार्थिवः । एतैस्त्वं सहितः सर्वैर्जय कृत्स्नां वसुन्धरां ।
॥ दुर्योधन उवाच ॥ त्वया च सहितो राजन्नेतैश्चान्यैः सहारथैः । एतानेव विजेष्यामि यदि त्वमनुमन्यसे ।
एतेषु विजितेष्वद्य भविष्यति मही मम । सर्वे च पृथिवीपालाः सभा सा च महाधना । १०१५
शकुनिरुवाच ॥ धनञ्जयो वासुदेवो भीमसेनो युधिष्ठिरः । नकुलः सहदेवश्च द्रुपदश्च महात्मजैः ।
नैते युधि पराजितुं शक्या देवगणैरपि । महारथा महेष्वासाः कृतास्ता युद्धदुर्मदाः ।
अहन्तु तदिजानामि विजितुं येन शक्यते । युधिष्ठिरं स्वयं राजस्त्रनिबोध जुषस्व च ।
॥ दुर्योधन उवाच ॥ अप्रमादेन सुहृदामन्येषाञ्च महात्मनां । यदि शक्या विजितुं ते तन्ममाचक्ष मातुल ।
॥ शकुनिरुवाच ॥ द्यूतप्रियश्च कौन्तेयो न स जानाति देवितुं । समाकृतश्च राजेन्द्रो न शक्यति निवर्तितुं । १०२०
देवने कुशलश्चाहं न मेऽस्ति सदृशो भुवि । त्रिषु लोकेषु कौरव्यं तं त्वं द्यूते समाकृत्य ।
तस्याचकुशलो राजन्नादास्येऽहमसंशयं । राज्यं श्रियञ्च तां दीप्तां त्वदर्थं पुरुषर्षभ ।
इदन्तु सर्वं त्वं राज्ञे दुर्योधन निवेदय । अनुज्ञातस्तु ते पित्रा विजेष्ये तान्न संशयः ।
॥ दुर्योधन उवाच ॥ त्वमेव कुरुमुख्याय धृतराष्ट्राय सौबल । निवेदय यथा न्यायं नाहं शक्ये निवेदितुं ।
इतिश्रीमहाभारते सभापर्वणि द्यूतपर्वणि दुर्योधनसन्तापे सप्तचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४७ ॥
॥ वैशम्पायन उवाच ॥ अनुभूय च राजस्त्रं राजसूयं महाक्रतुं । युधिष्ठिरस्य नृपतेर्गान्धारीपुत्रसंयुतः । १०२५
प्रियकृन्तमाज्ञाय पूर्वं दुर्योधनस्य तत् । प्रज्ञाचक्षुषमासीनं शकुनिः सौबलस्तदा ।
दुर्योधनवचः श्रुत्वा धृतराष्ट्रं जनाधिपं । उपगम्य महाप्राज्ञं शकुनिर्व्याक्यमब्रवीत् ।
॥ शकुनिरुवाच ॥ दुर्योधनो महाराज विवर्णो हरिणः कृशः । दीनश्चिन्तापरश्चैव तं विद्धि मनुजाधिप ।
न वै परोक्षमे सम्यगसह्यं शत्रुसम्भवं । ज्येष्ठपुत्रस्य हृच्छोकं किमर्थं नावबुध्यसे ।
॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ दुर्योधन कुतो मूलं भृशमार्त्तोऽसि पुत्रक । श्रोतव्यश्चेन्मया सोऽर्थो ब्रूहि म कुरुसत्तम । १०३०
अयं त्वां शकुनिः प्राह विवर्णं हरिणं कृशं । चिन्तयंश्च न पश्यामि शोकस्य तव सम्भवं ।
रैश्वर्यं हि महत्पुत्र त्वयि सर्वं प्रतिष्ठितं । भ्रातरः सुहृदश्चैव नाचरन्ति तवाप्रियं ।
आच्छादयसि प्रावारानश्रासि पिशितौदनं । आजानेया वहन्त्यश्वाः केनासि हरिणः कृशः ।
शयनानि महार्हाणि योषितश्च मनोरमाः । गुणवन्ति च वेष्मानि विहाराश्च यथासुखं ।
देवानामिव ते सर्वं वाचि बद्धं न संशयः । स दीन इव दुर्द्धर्ष कस्माच्छाचसि पुत्रक । १०३५
॥ दुर्योधन उवाच ॥ अश्राम्याच्छादये चाहं यथा कुरुषस्तथा । अमर्षं धारये चोयं निनीषुः कालपर्यन्तं ।
अमर्षणः स्वाः प्रकृतीरभिभूय परं स्थितः । क्लेशान्मुमुक्षुः परजात्स वै पुरुष उच्यते ।
सन्तोषो वै श्रियं हन्ति ह्यभिमानश्च भारत । अनुक्रोशभये चाभे धैर्यतो नाश्रुते महत् ।